Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Агротехнически дейности в трайните насаждения през юли

ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата 05.07.2026 | **Брой** 7/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Език** BG
www.plant-protection.com/article/2439?lang=bg

През юли ще преобладава слънчево и горещо време, прекъсвано от кратки периоди на нестабилност с гръмотевични бури. Валежите ще бъдат неравномерно разпределени – на много места ще липсват за продължителни периоди, докато в други райони локални бури могат да донесат значителни количества дъжд за кратко време. Настоящите атмосферни сигнали сочат, че юли има потенциал да бъде с температури малко над климатичната норма, особено през втората половина на месеца.

През първото десетдневие на месеца се очаква период на нестабилно и малко по-хладно време в първите дни на юли, причината е преминаващ през страната студен атмосферен фронт. Над по-голямата част от България ще се развиват гръмотевични бури, валежи, градушки, а северозападният вятър ще се усили. След 5-7 юли, атмосферата ще се стабилизира, ще преобладават повече слънчеви часове, а температурите постепенно ще се повишават. Минималните температури ще бъдат между 15 и 20 °C, а дневните ще достигат 30 °C – 35 °C, като в най-топлите райони на Дунавската равнина и Горнотракийската низина не са изключени стойности около 36 °C.

През средата на месеца вероятността за установяване на по-продължителен горещ период се увеличава. Максималните стойности ще бъдат между 33 °C и 38 °C, а в отделни райони на Северна България и Тракийската низина могат временно да достигнат 39 °C.

Въпреки доминиращото слънчево време, към края на периода не е изключено преминаване на слабо атмосферно смущение, което да предизвика краткотрайни гръмотевични бури в западните райони и планините. Те ще бъдат локални, но на отделни места могат да бъдат интензивни и придружени със силни пориви на вятъра и градушки.

Последното десетдневие на месеца ще запази типично летния си характер. Очакват се продължителни слънчеви периоди, като вероятността за валежи ще бъде най-ниска в Източна България и по Черноморието. В западните и планинските райони ще има условия за следобедни купесто-дъждовни

облаци, но валежите ще бъдат предимно локални. Минималните температури ще бъдат между 17 °C и 22 °C, а максималните ще достигат 32 °C – 37 °C, като през отделни дни в най-горещите райони на страната не са изключени температури около 39 °C – 40 °C.

В овощните разсадници

Семенилищата се поливат и обработват редовно, за да се осигури възможно най-висок процент стандартен подложков материал. Маточните насаждения се напояват и при нужда се загърлят.

За да се осигурят условия за добро развитие на окулантите, в питомник втора година при необходимост се филизи. Редовно се обработват и напояват най-вече крушите.

В питомник първа година започва облагородяването на подложките. Подложките с неприхванали се пъпки се окулират повторно. Около две седмици след окулирането се прави преглед на превръзките. Тези, които са се врязали се разхлабват.

В овощните насаждения

Продължава работата по наклоняването на скелетните клони при формиране на палмета.

Чрез напояване почвената влажност се поддържа над 70 % от ППВ.

С дискова брана, култиватор, фреза и фреза с откланяваща се секция почвената повърхност в междуредията и реда се поддържа в обработено състояние и чиста от плевели, ако между растенията не е затревено.

Продължава работата по беритба на череши и вишни.

Започва масовата беритба на кайсии и праскови.

В ягодовите насаждения

Продължават грижите по напояването на новосъздадените ягодови насаждения, особено за засадените през юни.

В по-ниските и топли райони, където беритбата на плодовете е приключила, сламата се събира, изнася се и се изгаря.

Продължава беритбата на плодовете в по-високите и хладни месторастения.

След изнасяне на сламата насажденията се напояват и се обработват, като предварително се наторяват с 10-12 кг амониева селитра или друг азотен тор в същата концентрация на дка.

Маточните насаждения, от които ще се произвежда разсад се напояват, торят се с 15-20 кг амониева селитра на декар и се окопават. Ластуните в насажденията, от които не се взема разсад се изрязват.

Определят се новите площи за ягодови насаждения и се подготвят за есенно засаждане на открито. Преди дълбоката обработка площта се наторява с 2-4 т оборски тор, 60-80 кг суперфосфат и 20-30 кг калиев сулфат на декар.

В малиновите насаждения

Продължават грижите по напояването и обработването на новите насаждения.

Напояват се и се обработват плододаващите насаждения. Поливната норма е 50-60 дм^3 на декар.

Извършва се масова беритба на плодовете.

Полагат се грижи за маточните малинови насаждения – напояване и обработване, за да се осигури максимално количество посадъчен материал – издънки.

Насажденията се преглеждат, примесите от други сортове се почистват, а старите плододали стъбла се изрязват, събират се и се изгарят.

В касисовите насаждения

Продължават грижите за вкоренилищата. Почвата се напоява и обработва. В младите и плододаващи насаждения не се допуска заплевеляване. Насажденията се торят с азотен тор (1/3 от годишната норма).

Извършва се масова беритба на плодовете. По време на беритба се маркират примесите от други сортове, за да се изкоренят по-късно, както и болните и слаби растения. След беритбата се отстраняват счупените, недоразвитите и излишни издънки.

В насажденията с други култури

Маркират се желаните сортове и форми смокини за получаване на резници.

Получават се резници от актинидия, дафиново дърво, арония, облепиха и нар за вкореняване в оранжерия с изкуствена мъгла.

Формират се резниците, които се третират с разтвор на индолил-маслена киселина за 5 секунди. В оранжериите с изкуствена мъгла се третират в субстрат от две части перлит и една торф.

Започва облагородяването на подложките от кавказка хурма с райска ябълка и семеначета на актинидия с културни сортове.

Продължава привързването на лианите на актинидията към телена конструкция. Провежда се лятна резитба на актинидията.

Окулират се хинапът и фисташката и се берат смокиновите плодове.

Към края на месеца започва беритбата на плодовете на облепихата и аронията.

В лозовите насаждения

През юли се повишава чувствително температурата, увеличава се потребността на лозовото растение от вода вследствие на усилена транспирация и интензивен растеж на зърната.

Това налага да се обърне особено внимание на срочното и качествено извършване на обработката на почвата и напояването, където има необходимост за това. Сроковете за поливане се определят по почвената влага в коренообитаемия слой, която не трябва да се понижава под 70–75% от ППВ.

ISSN 2815-522X

Сроковете за напояване могат да се определят и по някои външни белези на лозите, като преустановяване на растежа и изправяне на върховете на летораслите, преждевременното пожълтяване на най-долните листа и подгаряне на периферията им. Поливната норма за лозята е от 50 до 100 литра на квадратен метър.

Най-важните зелени операции, които трябва да се извършат през месец юли при плододаващите лозя, са колтучене и кършене на летораслите.

Колтученето се състои в премахване изцяло или отчасти на страничните леторасли, израснали от летните пъпки по възлите на главния летораслите. Тази операция е наложително да се провежда при десертните сортове и буйно развиващи се лозя, където се създават условия за силно засенчване и развитие на болести и неприятели. Най-правилно е колтученето да се извършва на 4–5 листа от основата на колтука. При буйно растящите сортове, особено при асмовидно отглеждане, в отделни случаи е полезно някои от колтуците да се премахват изцяло, с оглед да се избегне засенчването на гроздовете.

Кършенето представлява премахване на растящия връх на летораслите, заедно с 5–8 недоразвити листа. При винени и десертни сортове се провежда след затихване на растежа на летораслите. Високостъблено формираните лозя и слабо и умерено растящите асми не се кършат. Практиката е наложителна при буйно растящите лозя, формирани средностъблено и приземно. Задължително е след кършенето върху летораслите на десертните сортове да останат най-малко по 12–15 листа над грозда, а при винените — по 10–12.

Провежда се и поредното колтучене и привързване на зелените леторасли в маточниците. В коренилищата се обработва почвата и се провежда борба с плевелите. Полива се и се подхранва.